Ner 35

GAZETA PORANNA.

WARSZAWA.

Sobota dnia 6 Lutego 1841 roku.

Piśmiennictwo Krajowe, najtańszy tygodnik literacki w Warszawie razem z Gazetą Poranną przy któréj wychodzi, kosztuje na mies. zł. 2 gr. 20 bez roznoszenia. Kantor główny w Star. Teatrze Nr. 1790.

Pani Zofia Urmowska, wdowa po Klemensie Urmowskim, Sędziu Apellacyjnym, przez wzgląd na długoletnią służbę jéj męża na urzędach Sędziego i Professora byłego Alexandrowskiego Uniwersytetu, oraz na niedostateczne jéj położenie i nieuleczoną chorobę dwojga jéj dzieci, utrzymaną zostaje przy całkowitéj pensyi, cztery tysiące pięćset złotych, wyznaczonéj jéj i dzieciom jéj Postanowieniem z dnia 9 (21) Czerwca 1828 roku, aż do dojścia najmłodszéj córki do ośmnastu lat wieku.

Przez Postanowienie z dnia 17 (29) Stycznia r. b. Rada Administracyjna udzieliła dziesięcioletni list przyznania wynalazku, na całe Królestwo służyć mającego, P. Piotrowi Sztejnkeller, na nowy sposób pokrywania dachów cynkiem, według własnego jego pomysłu, bliżéj opisem i modelem, w Kommissyi Rządowéj złożonemi, oznaczony.

Wyszedł z druku Ner 3 Ziemianina, Tygodnika Rolniczo-Technologicznego i zawiera: Gospodarstwo wiejskie: Nowy gatunek żyta.— Wychów zwierząt domowych: Nowe doświadczenie co do biegunki jagniąt.— Oléj zwierzęcy śmierdzący, jako lekarstwo przeciw motylicom bydła rogatego i owiec.—Rozmaitości: Projekt założenia Towarzystwa, mającego na celu zapobieganie zubożaniu klass niższych.

Londyn 25 *stycznia*. Królowa i Książę Albert wrócili tu onegdaj po południu z zamku Windsor, a dziś ma miejsce w pałacu Buckingham tajna rada, na któréj przedłożoną zostanie do uznania Jéj Królewskiéj Mości mowa od tronu. Mówią, że rząd odebrał nowe i bardzo pomyślne wiadomości z Chin, które wstrzymuje dla tego, aby, objawiwszy je w mowie tronowéj, większe uczynić wrażenie. Książę Wellington i Sir Robert Peel, jak się zdaje, ułożyli się między sobą względem planu swoich działań przy rozpoczęciu obrad; mieli bowiem długą z sobą naradę w Apsley House.

Królewska kaplica, w któréj przed rokiem obchodzono zaślubiny Królowéj, przeznaczoną została na chrzest dziedziczki tronu. W wyższych towarzystwach wiele mówią o świetności, z jaką się obrzęd ten odbędzie i dostojnych osobach, które na nim obecne być mają. We dwa lub trzy dni po chrzcie, który stanowczo w d. 10 lutego odbędzie się, dwór wróci do Windsor, gdzie Jéj Król. Mość wyda kilka świetnych uczt gościom swoim, do których czynią już przygotowania. Król Belgów, Książę Sasko-Koburski i Książę Sussex jako świadkowie obrzędu, spodziewani są 7 lub 8 lutego w pałacu Buckingham. Chrzestnemi matkami następczyni będą: owdowiała Królowa, Księżna Kent i Gloucester. Następczyni, jak słychać, ma otrzymać imiona Adelaidy, Wiktoryi, Ludwiki. Co się tycze zaszczytów, jakimi Królowa z téj okazyi obdarzy, głoszą, że Lord Melbourne Margrabią, a Lord Palmerston Hrabią zostanie. Mówią także, że Królowa piérwszemu z nich, w nagrodę jego odznaczających się zasług, jako piérwszego ministra, ofiaruje w

darze przepyszną srebrną wazę wartości 1000 gwineów.

Znany Torys, Sir Robert Inglis, ma zaraz na początku obrad parlamentowych przemówić na korzyść Frosta i jego spółwinnych. — Przy budowli nowego parlamentu pracuje codziennie 270 osób, a mury od strony wody są prawie ukończone. Obrady jeszcze tą razą w starych zabudowaniach się odbędą, gdzie już wszystko przygotowano na przyjęcie Królowéj. Przy tronie postawiono krzesło dla Księcia Alberta.

W miejsce zmarłego w St. Jean d'Acre podpułkownika Walker, mianowano pułkownika Mac Cullum kommendantem angielskich marynarzy w Syryi.

Ostatnie wiadomości z Kanady, według *Morning Chronicle*, są bardzo zaspokajające; szczęśliwy skutek środków przez Lorda Durham przedsięwziętych, okazywać się zaczyna; z jednéj bowiem strony ruch polityczny i duch stronnictw w obu prowincyach ustaje. Z drugiéj zaczynają znowu znaczne materyalne ulepszenia zajmować.

Margrabia Landsdowne, prezes tajnéj rady, dał w sobotę obiad dla wielu ministrów i posłów. Do liczby gości należeli Baron Bülow, Baron Brunow, Baron Bourqueney, Hrabia Clarendon, Margrabia Normandy, Hrabia Minto i Vice-Hrabia Morpeth.

Znowu donoszą z Buenos-Ayres, że Rivera, Prezes rzeczypospolitéj wschodniéj, otrzymał doniesienie od Admirała Mackau, zapewniające mu opiekę Francyi i jéj pomoc w razie, gdyby ta rzeczpospolita miała być nawiedzoną przez wojska argentyńskie, że zaś wypadek ten jest bardzo podobnym, przeto obawiają się odnowienia wojny między Buenos Ayres a Francyą. Z francuzkiéj eskadry, blokującéj Buenos Ayres, odpłynąć ma do Chin 6 okrętów, dla czuwania nad interesami kraju swojego w tamtéj stronie świata.

Paryż 26 *stycznia*. Zaraz od początku dzisiejszego posiedzenia izby deputowanych, wstąpił na mównicę P. Thiers i jako sprawozdawca kommissyi obwarowania, témi słowy rozpoczął odpowiadać na czynione nad nią uwagi: »Nim przystąpię do roztrząśnienia tego, co na mnie wkłada obowiązek, proszę o pozwolenie chwilowego posłuchania. Kiedy miałem zaszczyt prezydować w gabinecie z d. 1 marca, sądzę, że pokój Europy mocno był zagrożony. Tak sądząc, nie miałem może słuszności po sobie, lecz obawa moja była sprawiedliwą. W takiém położeniu rzeczy poczytywałem za obowiązek, postawić Paryż w stanie obronnym, mniemałem, że dobrém jest i pożyteczném, korzystać z sześciu miesięcy czasu i wydałem stosowne rozkazy. Całą z tego względu odpowiedzialność przyjmuję na siebie; lecz dziękuję ministeryum, iż przełożyło Izbie projekt do prawa. Co do mnie, ubiegałem się o zaszczyt zostania członkiem kommissyi. Skutek tego przedsięwzięcia ciężył mi na sumieniu, gdybym je niejako największą usługę krajowi wyświadczoną uważał; lecz nie odmówi mi nikt prawości, jeżeli im w kommissyi najwyższą okazał łagodność.« Poczém Pan Thiers przystąpił do właściwego przedmiotu.

Gdy Pan Thiers z powszechném zadowoleniem mównicę opuścił, prezes rady prosił o głos, aby jeszcze raz zapewnić, że rząd zgodnie z kommissyą utrzymuje, iż obwarowanie Paryża najkorzystniejszém będzie, skoro przy murach wzniesione będą warownie. Marszałek Soult usprawiedliwiał nadto niektóre historyczne wzmianki, przez P. Thiers poczynione; poczém izba przy znacznéj większości postanowiła przystąpić do roztrząsania pojedynczych artykułów. Co rozpoczęła poprawka Pana Beaumont, żądająca, aby kredyt na obwarowanie do 20 milionów zredukowano, i wzmocniono tylko St. Denis i Charenton? o tém dla późnéj godziny posiedzenie w dniu następnym powie. Nazajutrz przeciw poprawce Pana Beaumont mówili: marszałek Sebastiani i Pan Joly, w skutku czego izba, takową przy przemagającéj większości odrzuciła. Również poprawka Pana Janvier nie dała powodu do wielkich rozpraw; wiedziano bowiem już poprzednio, że odrzuconą zostanie. Pan Janvier

sam chciał ją cofnąć, widząc, że próżno zabierze czas izbie oczekującéj na rozpoznanie poprawki Jenerała Schneidera. Poprawka Jenerała Schneider składała się z następnych artykułów: 1) Przeznaczoną zostanie summa 80 milio: fran., potrzebna do postawienia obrony stolicy na równi z obroną całego królestwa. 2) Prace około obwarowania składać się mają: a) z pasu ciągłych warowni które na miejscach przystępu do stolicy wzniesione będą, lecz najmniéj na 4000 metrów od teraźniejszego celnego muru odległe być mają; b) na wzniesienie wszelkich budowli i magazynów przy takowych robotach potrzebnych; c) na wzmocnienie celnych murów, jeżeliby tego była potrzeba. Poczém zabrał głos Jenerał Bugeaud przed odjazdem swoim do Afryki. Na posiedzenie z d. 28 stycznia bardzo znaczna zebrała się publiczność, domyślano się bowiem, że nastąpi głosowanie o poprawce Jenerała Schneidera, stanowiącéj wyrocznią projektu do prawa. Najpiérwsi Panowie Lamartine i Mauguin wspierali poprawkę; przez to bowiem starali się wywołać odrzucenie projektu o obwarowaniu.

Armoricain de Brest zapewnia, że Rozas sam chce przybyć do Paryża, dla poparcia ratyfikacyi traktatu o pokój między Francyą a Buenos Ayres. Tenże dziennik donosi, że stronnicy Rozasa, w izbie reprezentantów w Buenos Ayres, różne projekta względem wynagrodzenia go poczynili. Zamierzono udzielić złoty dyamentami ozdobiony medal, jego samego, jego dzieci i sługi od wszelkich podatków i służby wojskowéj na całe życie uwolnić; miesiąc październik na przyszłość zwać miesiącem Rozaus, kosztem kraju wznieść mu przepyszny pałac, zaszczycić go godnością wielkiego marszałka, udzielić mu prawo w każdém miejscu rzeczy pospolitéj czerpać ze skarbu publicznego, na mocy własnoręcznego wexlu; przyznać mu wolne porto od wszelkich korrespondencyj przez całe jego życie, dla czego naród da mu osobną pieczęć. Ze wszystkich tych projektów przyjęto jeden, to jest: względem mianowania go wielkim marszałkiem i oświadczenie mu podziękowania w imieniu rzeczypospolitéj za bohaterskie jego czyny.

Madryt 16 *stycz.*— Zbliża się chwila rozpoczęcia wyborów—1 Lutego nastąpi otwarcie kolegium wyborowego. Dotąd żadnéj listy kandydatów nie ogłoszono urzędownie, ani udzielono prywatnie. Pytanie o Duero ani kroku naprzód nie postąpiło; pewna jednak, że zawiązano układy. Drogą dyplomatyczną rzecz załatwioną będzie. Postrach wzniecony w ostatnich dniach, pochodził z wieści, że część gwardyi narodowéj, wspierana przez wojsko, pod przewodnictwem jenerała Rodil, żądała rzeczypospolitéj. Zapewniano, że ten jenerał stanie na czele rozruchu, ale obawa ta nie sprawdziła się.

Obawiają się, aby mieszkańcy baskijskich prowincyj, którym rejencya prawie wszystkie przywileje odebrała, z wiosną nie przedsięwzięli kroków nieprzyjacielskich.

Ateny 14 *stycznia.* Wczoraj odbyła się uroczystość greckiego nowego roku, na któréj przytomni byli Król i Książę Bawarski. Skończyliśmy więc rok 1840, a z nim naród grecki pogrzebał wiele smutków i nadziei.

Przyszła tu wiadomość z Konstantynopola, że Porta, mianowicie na żądanie posła francuzkiego, wykonanie rozkazów do handlu greckiego ściągających się, do marca odłożyła. Do tego czasu spodziewają się zawrzeć z Portą przymierze korzystniejsze pod tym względem. Margrabia Londondery bawi od kilku dni w Atenach.

Lizbona 18 *stycznia.*— Izba deputowanych przyjęła nakoniec dnia 12 b. m. taryfę celną dla żeglugi na Duero, lecz w 4 godzinach 30 poprawek miało miejsce. W ostatnim tygodniu wątpiono, czyli izba przedłoży kortezom tak wcześnie to pytanie, czyli to, jak Hiszpania żądała, przed końcem jednego miesiąca rozwiązanem zostanie. Jutro a może i dziś jeszcze Senat rozpocznie swoje rozprawy w tym przedmiocie. Liczba opponują-

cych deputowanych nie była tak mocną jak mniemano, a chociaż głosując o jednéj poprawce, było 51 głosów przeciw 60, i 45 przeciw 67, za to jednak w ważnych artykułach, jakoto: 5 i 6, było tylko 37 przeciw 71. Jest godném uwagi, że w czasie tych dyskussyj nie mówiono o żadnéj innéj okoliczności dotyczącéj sporu hiszpańsko-portugalskiego. Odpowiedź Senatu na mowę tronową jest jéj echem; powtarza ona żal z powodu cierpień Hiszpanii i najmocniejsze zaufanie w rządzie i patryotyzmie portugalskim. Według ostatnich wiadomości z Madrytu, Rząd hiszpański miał przystać na odwołanie ultimatum.

TEATR ROZMAITOŚCI.

Matyas, czyli Ojciec i Syn, komedya w jednym akcie, z francuskiego. Wczoraj pierwszy raz graną była niniejsza sztuczka, wystawująca dobrodusznego ojca, prostaka, ale z sercem niezepsutém, i syna młodego, który będąc wysłany za granicę dla nauk, znalazł światowego przyjaciela, co go w wielkie wprowadzając tony, zniszczył w nim dawniejsze cechy szlachetności. Młody Matyas, znikczemniał do tego stopnia w towarzystwie niegodnego zwolennika swego, iż się własnego wstydził ojca, z przyczyny, że dawca jego życia i losu nie był baronem, i dobrym brzydził się tonem. Pokazało się atoli, że stary Matyas był jednym z najszlachetniejszych ludzi, których nawet pieniądze nie psują; — mimo posiadania honorów zagranicznych (o czém syn nie wiedział) nie chełpił się z nich wcale—owszem, za nic je nawet cenił.—Sztuczka podobnego rodzaju, z małą intrygą, ma na celu pochwałę samych tylko cnót domowych, a pognębienie złośliwego charakteru możnéj Pani i nieszlachetności wielkiego tonu, pozbawiona wszelkich nadzwyczajności i ohydnych zbrodni, jakiemi dziś zarzucają scenę zagraniczni pisarze. Pan Żołkowski, Chomanowski i Panna Daszkiewicz, grali dobrze.

NOWE NUTY.

Daléj wkoło a wesoło, Mazur skomponowany na Pianoforte przez Adama Tarnowskiego, grywany na wieczorach tańcujących w obu Ressursach i w Teatrze Rozmaitości wyszedł w składzie muzyki Ig. Klukowskiego, cena zł. 1

OBWIESZCZENIE.

Rząd Gubernialny Lubelski.

Podaje do powszechnéj wiadomości że stosownie do Reskryptu Kommissyi Rządowéj Przychodów i Skarbu z dnia 4/16 Września r. b. Nro 51381/45604 sprzedaż domu Rządowego w Puławach z zabudowaniami przy tymże będącemi, mianowicie z stajnią i wozownią, co wszystko znajduje się w stanie reperacyi potrzebującym, oraz oczynszowanie wieczyste placu z ogrodem, częścią oparkanionym, częścią osztachetowanym, przed assesorem P. Dietrich, we wsi Targowéj Puławy, dnia 4/16 Lutego t. r. przez publiczną głośną in plus Licytacyą nastąpi, w szczególności:

a. Co do sprzedaży domu z zabudowaniami niemniéj z parkanem i sztachetami, poczynając od summy zł. 3,366, z oszacowania materyałów przez Budowniczego Gubernialnego wynikłéj.

b. Co do wieczystego oczynszowania, gdy

dochód z placu na	-	zł.	2	gr.	11
zaś dochód z ogrodu	-	—	25	—	22
Razem na	.	zł.	28	gr.	3

ustanowiony został, taka więc opłata czynszu wieczystego przez plus Licytanta rokrocznie do Skarbu wnoszoną być ma. Nadto, gdy wkupne, czteroletniemu czynszowi wyrównywające, w kwocie złp. 1,12 gr. 12 za praetium do Licytacyi jest oznaczone, takowe łącznie z plusem na licytacyi postąpionym do Skarbu na raz jeden opłacone być powinno. O innych ogólnych wieczysto - czynszowych warunkach pretendenci bądź w Rządzie Gubernialnym, mianowicie w Sekcyi Dóbr i Lasów bądź u Assesora Ekonomicznego na gruncie w godzinach służbowych objaśnić się mogą.

Lublin dnia 3/15 Stycznia 1841 roku.

Gubernator Cywilny Jenerł-Major
Albertow.

Sekretarz Jeneralny, *Radziszewski.*